

Beslisnota voor de raad

Datum 19 oktober 2020

Openbaar

Onderwerp Actualisatie Sportaccommodatiebeleid
Versienummer 1

Portefeuillehouder R.E. de Heer
Informant Bertus Jeensma
Afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling
Telefoon (038) 498 2298
Email B.Jeensma@zwolle.nl

Financiële gevolgen

Betreft doel 1.2.3 We versterken de vitaliteit van sportverenigingen en sportaccommodaties
Begroting wijzigen Nee
Dekking ten laste van n.v.t.

Bijlagen 1. Visie sportaccommodaties Gemeente Zwolle - Hospitality Group

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

- 1 Kennis te nemen en vaststellen van het rapport "visie sportaccommodaties gemeente Zwolle" opgesteld door Hospitality Group en als bijlage toegevoegd aan deze beslisnota.
- 2 In te stemmen met de ontwikkelrichtingen/visie/actiepunten zoals opgenomen in de rapportage. Bij het Voorjaarsmoment 2021 volgt een nadere uitwerking voorzien van een financiële paragraaf.

Datum 19 oktober 2020

Inleiding

Bij het voorjaarsmoment 2018 is een motie aangenomen om een actualisatie van het sportaccommodatiebeleid op te stellen. Na een uitvraag medio 2018 is de opdracht in het najaar van 2018 gegund aan een externe partij. Aanleidingen voor het onderzoek zijn o.a.:

- Gedragsveranderingen van de sporter
- Veranderende wensen van de sportverenigingen
- Effecten van de (sport)bezuinigingen
- Update masterplan sportaccommodaties uit 2010

Na diverse gesprekken met de sport in Zwolle is de eindrapportage eind 2019 opgeleverd, met daarin een aantal ontwikkelrichtingen. De onderzoeker heeft op individueel én collectief niveau gesproken met veel vertegenwoordigers uit de Zwolse sportwereld. De uitkomsten van deze gesprekken zijn integraal verwerkt in het onderzoek.

In deze informatienota is een korte samenvatting van het onderzoek opgenomen (het gehele rapport zit als bijlage bij deze nota) en een uiteenzetting hoe het college om wil gaan met de ontwikkelrichtingen en het prioriteren daarvan.

Planning was er op gericht in het voorjaar van 2020 de rapportage beschikbaar te stellen aan de gemeenteraad. Door de coronacrisis en de inzet hiervoor, is deze planning opgeschoven naar het najaar van 2020. Bij de behandeling van het Voorjaarsmoment 2021 ligt een financieel voorstel met betrekking tot de inzet gericht op de uitvoering van de geprioriteerde speerpunten vanuit de rapportage.

Rapport “visie sportaccommodaties gemeente Zwolle”

Samenvatting

Overall conclusie is dat de sportinfrastructuur in Zwolle goed op orde is: een goede basis voor een toekomstbestendige sportinfrastructuur.

Dit blijkt uit:

- Hoge sportdeelname ten opzichte van andere gemeenten met een vergelijkbare omvang.
- Aanbod van accommodaties (binnen en buiten) kan toets der kritiek doorstaan: kwalitatief op orde, functioneel en goed gespreid.
- De mogelijkheden in de openbare ruimte zijn fors beter dan elders.
- Vraag en aanbod zijn redelijk in evenwicht.

Dit neemt niet weg dat er ook tekortkomingen zijn in het aanbod van sportaccommodaties. Deze hebben betrekking op de capaciteit, maar vooral op kwaliteit en functionaliteit. Daarbij moet worden gedacht aan:

- Overmaat aan (gedateerde) gymzalen.
- Tekort sportaccommodaties stadsdeel West (Stadshagen).
- Gemeentebreed evenwicht/overschot in vraag en aanbod voetbal, vergelijk op stadsdeel- of sportparkniveau geeft andere conclusie.
- Veranderende vraag vanuit onderwijs, recreanten en verenigingen.
- Specifieke kenmerken doelgroepen (jongeren sporten minder, toenemend aantal ouderen, werkende ouders)
- Tekortkomingen in beheer sportaccommodaties.

Datum 19 oktober 2020

Ontwikkelrichtingen

De uitkomsten van het onderzoek worden in de rapportages weergegeven aan de hand van 7 ontwikkelrichtingen voor het toekomstig aanbod van sportaccommodaties in Zwolle.

1. Moderne gymaccommodatie
2. Anders programmeren/multisport
3. Eén portaal en roosteren
4. Sportwijkmanagement
5. Aanbod in Stadsdeel West
6. Nieuwe sporten
7. Clusteren sportieve omgevingen

Kort samenvattend komt dat op het volgende neer:

- Aanhaken bij het strategisch Huisvestingsplan onderwijs om te komen tot een vermindering van gymzalen, uiteindelijk te compenseren door met eigentijdse en multifunctionele accommodaties.
- Hier ligt een nadrukkelijke relatie met het beleidsterrein Onderwijshuisvesting en actuele ontwikkelingen binnen dit terrein (o.a. van der Capellen Scholengemeenschap).
- Introductie van nieuwe sporten en aanpassen van aanbod door sportverenigingen.
- De verhuur (en beheer) van de sportaccommodaties is te versnipperd. Het is wenselijk om te komen tot de verdere uitbreiding van de één portaalfunctie voor de toegang tot sportaccommodaties.
- Inzetten van sportwijkmanagement op locaties waar binnen- en buitensport; onderwijs; welzijn en zorg aanwezig zijn. Richten op samenwerking en verbinding. Met Sportservice Zwolle worden hierover afspraken gemaakt om het sportwijkmanagement zo optimaal mogelijk te integreren binnen de reguliere taken.
- Met de groei van met name Stadshagen dreigt een tekort aan sportaccommodaties in dit stadsdeel. Opgave is om de capaciteit uit te breiden op basis van de wensen en behoeftes uit dit stadsdeel. Conform Actieplan Sport en Bewegen wordt daarbij ook gekeken naar de mogelijkheden van aanpalende wijken en sportvoorzieningen.
- Creëren van mogelijkheden voor nieuwe sporten gericht op zowel binnensport (inrichting gymzalen; interactief; audiovisueel) als buitensport (freerunning; obstacles etc.). Daarbij wordt rekening gehouden met het feit dat er steeds meer vraag is naar sporten in de openbare ruimte. De verwachting is dat deze groei zich steeds verder zal uitbreiden, zowel voor type sport als voor de diverse doelgroepen. De ervaring is overigens wel dat het realiseren van voorzieningen voor nieuwe sporten in de openbare ruimte niet altijd even succesvol is. Dergelijke voorzieningen blijken vooral succes te hebben als deze worden gecombineerd met begeleiding en programma's. Een goed voorbeeld daarvan zijn fitnessstoestellen in de openbare ruimte. Over het algemeen worden deze voorzieningen nauwelijks gebruikt, tenzij begeleide groepsactiviteiten worden aangeboden rondom deze toestellen.
- Omvormen van sportparken tot open, eigentijdse en multifunctionele sportieve omgevingen in combinatie met doorontwikkeld sportparkmanagement. Onderdeel hiervan is ook het in gebruik geven van de sportvelden voor incidenteel gebruik om te komen tot een verdienmodel voor de sportverenigingen.

NB; het onderzoek is afgerond eind 2019 en is gebaseerd op input uit de periode daarvoor en de actualiteit van dat moment. In voorkomende gevallen is de rapportage mogelijk enigszins gedateerd, bijvoorbeeld door de meer recentere besluitvorming over de van der Capellen Scholengemeenschap.

Datum 19 oktober 2020

Uiteraard zal bij de uitvoering van de rapportage en de aanbevelingen aangesloten worden bij de actualiteit en in lijn met deze besluitvorming.

Beoogd effect

Met het onderzoek is beoogd inzicht te verkrijgen in de bestaande en toekomstige verhouding tussen vraag en aanbod van de sportaccommodaties in Zwolle. Het project brengt zowel de binnen- als de buitensport onder de aandacht inclusief het sporten in de openbare ruimte. De gemeente Zwolle wil de infrastructuur van verenigingen en accommodaties nog beter gaan benutten. We willen verenigingen helpen het sport- en beweegaanbod te vernieuwen, nieuwe doelgroepen en markten aan te boren en een brede(re) maatschappelijke functie te vervullen, ook in relatie tot het Sociaal Domein. Daarbij zetten we ook in op andere vormen van sport en bewegen, andere doelgroepen en samenwerking met maatschappelijke partners. Ook wordt daarbij zo optimaal mogelijk de aansluiting gezocht bij het Lokaal Sportakkoord zoals dat recentelijk is vastgesteld en waarvoor uitvoeringsmiddelen beschikbaar zijn gesteld vanuit het Rijk.

Argumenten

1.1 Het rapport kan op draagvlak rekenen uit de Zwolse sportwereld

De onderzoeker heeft op individueel én collectief niveau gesproken met veel vertegenwoordigers uit de Zwolse sportwereld. De uitkomsten van deze gesprekken zijn integraal verwerkt in het onderzoek.

1.2 De visie is richtinggevend voor het toekomstig sportaccommodatiebeleid

De visie is een uitwerking van de Zwolse werkelijkheid en brengt de toekomstige vraag- en aanbodbehoefte in beeld inclusief ontwikkelrichtingen.

1.3 De visie schetst de gewenste toekomstige accommodatieontwikkeling.

De visie geeft op basis van te verwachten ontwikkelingen aan welke wijzigingen in het accommodatieaanbod voorzien worden en binnen welke termijn deze zich voordoen c.q. wanneer en waar hierop geanticipeerd moet worden.

2.1 Prioritering en haalbaarheid van ontwikkelrichtingen is noodzakelijk

Onderzocht moet worden welke ontwikkelrichtingen uitgevoerd kunnen worden, wat de (financiële) impact is en waar prioriteit aan gegeven moet worden. De uitkomsten daarvan worden zo spoedig mogelijk gepresenteerd.

2.2 Actuele ontwikkelingen vragen actie voor de korte termijn

De visie is een momentopname, maar actuele ontwikkelingen blijven. In combinatie met de uitwerking van de ontwikkelrichtingen moet op onderdelen prioriteit worden gegeven.

2.3 Dekking bij Voorjaarsmoment zorgt voor continuïteit

Voor de uitwerking zijn geen middelen beschikbaar op de sportbegroting. Bij de verdere uitwerking van de prioriteiten wordt bij het Voorjaarsmoment een financiële paragraaf gevoegd. Daarmee kan een verdere uitvoering worden gegeven aan deze ontwikkelingen.

Datum 19 oktober 2020

2.4 Behoeftte aan specifiek sportaccommodatiebeleid

Er ligt duidelijk een relatie met het programma maatschappelijk vastgoed, maar deze gaat vooral over een visie op integrale maatschappelijke voorzieningen als bijdrage aan de leefbaarheid in de wijken. Het zwaartepunt zit daarbij vooral aan de vraagkant en niet bij de gebouwen zelf. Per beleidsveld wordt wel gekeken naar de opgave waarbij ook de gebouwen worden betrokken. Voorbeelden hiervan zijn het IHP, de cultuuraccommodatie nota en dit sportaccommodatie beleid. In het programma maatschappelijk vastgoed komen deze bij elkaar, het programma gaat niet de inhoud van alle beleidsvelden op gebouwniveau overnemen. De verkenning van benodigde activiteiten op gebouwniveau voor wat betreft de sportaccommodaties is op dit moment niet gewenst (onder andere in afwachting van effecten corona).

Risico's

Bij de uitwerking van de ontwikkelrichtingen zal er aandacht moeten zijn voor de kansen die er liggen in relatie tot de financiële mogelijkheden. Zeker in deze tijd van corona vragen investeringen om een brede afweging. Risico zit er in dat mooie initiatieven vanuit de sportverenigingen uiteindelijk onvoldoende draagvlak blijven behouden als blijkt dat de mooie intenties vanuit de actualisatie niet of onvoldoende kunnen worden waargemaakt.

Financiën

Voor het uitwerken van de ontwikkelrichtingen en het prioriteren daarvan zijn geen middelen beschikbaar op de gemeentelijke (sport)begroting. Om hier uitvoering aan te kunnen geven wordt een voorstel voorbereid om bij het Voorjaarsmoment van 2021 middelen te reserveren.

De doorontwikkeling van de buitensportaccommodatie in Stadshagen is strategisch geclaimd tot maximaal twee sportvelden. Reeds hiervoor beschikbaar gestelde middelen zijn in eerdere stadia ingeleverd bij bezuinigingsvoorstellen.

Communicatie

De rapportage is tot stand gekomen door diverse gesprekken en bijeenkomsten met de sport en de sportverenigingen in Zwolle. Zij hebben hun input kunnen leveren en zijn ook via verslaglegging geïnformeerd. De aanbevelingen uit de rapportage worden herkend door de sportverenigingen

Vervolg

Er wordt al uitvoering gegeven aan een deel van de ontwikkelrichtingen. Hierbij zullen de sportverenigingen en Sportservice Zwolle nauw betrokken worden. Samen met de sportverenigingen, wijk, buurt, onderwijs en andere maatschappelijke partners pakken we dit op.

Daarbij zal specifiek aandacht zijn voor de groeiende behoefte aan sporten in de openbare ruimte. Zowel de behoefte aan diverse soorten sport groeit als ook de doelgroepen die gebruik maken van de openbare ruimte. De ervaring leert overigens dat het realiseren van voorzieningen in de openbare ruimte het meest succesvol is als er ook programma's aan gekoppeld worden. Daarbij is ook een belangrijke rol voor onze (maatschappelijke) partners in de stad.

Datum 19 oktober 2020

Bij de Perspectiefnota voorjaar 2021 komen we met een nadere uitwerking van ontwikkelrichtingen en een daaraan gekoppelde financiële vertaling. Daarbij richten wij ons niet alleen op de korte termijn en de genoemde quickwins maar op een meerjarig perspectief en strategische keuzes. Daar waar mogelijk haken we aan bij andere ontwikkelingen zoals het lopende onderzoek naar de wijkaccommodaties.

Openbaarheid

Dit voorstel is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

voorzitter, Peter Snijders

secretaris, Ingrid Geveke